
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра фінансів, банківської справи та страхування СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	 <p style="text-align: right;"> FINANCE BANKING INSURANCE </p>
---	--	--

Назва курсу	Вступ до фаху та основи професійного розвитку
Викладач	Сибірцев Володимир Васильович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Контактний телефон	+38(095)173-75-73
E-mail	sybirtsev@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки Форма контролю: залік Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається за умов відсутності визначених пререквізитів.

1. Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Вступ до фаху та основи професійного розвитку» – ознайомлення студентів з основами майбутньої спеціальності та особливостями підготовки кваліфікованих бакалаврів у галузі фінансів; формування у студентів комплексного розуміння системи взаємозв'язків у фінансовій системі країни та окремо у сферах професійної діяльності фінансистів.

Головними завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення еволюції фінансів;
- розгляд сутності, форм та функцій грошей;
- вивчення сутності та видів надходжень і видатків;
- вивчення теоретичних основ побудови фінансової системи держави;
- розгляд бюджетного процесу в Україні;
- вивчення теоретичних основ побудови податкової системи держави;
- розгляд сутності, суб'єктів та структури фінансового ринку;
- розгляд сутності, джерел і форм заощаджень та інвестицій;
- вивчення основ фінансової безпеки;
- розгляд цифрових технологій у сфері фінансів;
- ознайомлення здобувачів із ключовими компетентностями фахівців у сфері фінансів;
- розгляд сутності професійного розвитку та етапів кар'єрного зростання фахівців у сфері фінансів.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК13. Здатність проводити оцінку ризиків у сфері фінансів, банківської справи і страхування та обґрунтовувати рішення стосовно корегування наслідків їх впливу та мінімізації фінансових втрат.

Програмні результати навчання

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР26. Застосовувати отримані теоретичні знання й практичні навички для прогнозування наслідків впливу ризиків у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних

дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	2	3	4
1	Тема 1. Генезис і еволюція фінансів Поява терміну «фінанси». Еволюція розуміння сутності фінансів. Історичний розвиток фінансів.	10	1. Прийняти участь у поточному опитуванні з теми заняття («перевернутий клас») 2. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 3. Підготувати індивідуальне завдання
2	Тема 2. Сутність, форми та функції грошей Гроші як загальний еквівалент. Форми грошей та їх природа. Функції грошей.	13	1. Прийняти участь в лекційній дискусії 2. Підготувати доповідь-презентацію на практичне заняття 3. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ
3	Тема 3. Надходження і видатки Сутність та види надходжень. Види і характеристика видатків.	14	1. Прийняти участь в лекційній дискусії 2. Прийняти участь у поточному опитуванні з теми заняття («перевернутий клас») 3. Підготувати доповідь-презентацію на практичне заняття 4. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 5. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ
4	Тема 4. Фінансова система Сутність поняття «фінансова система». Банківська система та послуги. Небанківські фінансові установи. Страховання: сутність, зміст, види.	13	1. Прийняти участь у поточному опитуванні з теми заняття («перевернутий клас») 2. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 3. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Підготувати індивідуальне завдання
5	Тема 5. Податкова система Побудова податкової системи країни. Податки та їх види. Податкові пільги.	13	1. Прийняти участь у поточному опитуванні з теми заняття («перевернутий клас») 2. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 3. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Підготувати індивідуальне завдання
6	Тема 6. Заощадження та інвестиції Сутність, джерела і форми заощаджень та інвестицій. Депозит: види, особливості, розміщення.	14	1. Прийняти участь в лекційній дискусії 2. Підготувати доповідь-презентацію на практичне заняття

	Інвестиції: види, стратегії, ризики. Пенсійне забезпечення населення.		3. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ
7	Тема 7. Фінансова безпека та ризики Поняття та види фінансових ризиків. Фінансове шахрайство.	13	1. Прийняти участь в лекційній дискусії 2. Підготувати доповідь-презентацію на практичне заняття 3. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ
8	Тема 8. Цифрові технології у сфері фінансів Роль і місце цифрових фінансів у цифровій економіці. Цифрові технології у банківській сфері. Цифрові технології у страхуванні.	10	1. Прийняти участь у поточному опитуванні з теми заняття («перевернутий клас») 2. Підготувати доповідь-презентацію на практичне заняття 3. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ
9	Тема 9. Формування та розвиток компетенцій фахівців Сутність понять «компетенція» та «компетентність». Фактори впливу на формування професійних компетенцій фахівців.	10	1. Прийняти участь в лекційній дискусії 2. Підготувати доповідь-презентацію на практичне заняття 3. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ
10	Тема 10. Професійний розвиток і кар'єрне зростання у сфері фінансів Професійна освіта. Концепція академічної доброчесності в освіті. Сутність, завдання, етапи професійного розвитку. Основи планування кар'єри у сфері фінансів.	10	1. Прийняти участь в лекційній дискусії 2. Прийняти участь у поточному опитуванні з теми заняття («перевернутий клас») 3. Самостійно опрацювати матеріал теми в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 4. Пройти тестування в системі дистанційного навчання Moodle ЦНТУ 5. Підготувати індивідуальне завдання
	Разом	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 100 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 50 балів, за другий рубіжний контроль – 50 балів.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів
	10	1 вид роботи			

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;

- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- вміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищий бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

Підсумкова залікова робота включає 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти протягом семестру, та кількість балів за виконання підсумкової залікової роботи додається і разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-

бальною шкалою та дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Для переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у залікову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	Незараховано	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Критерії оцінки заліку:

- «**зараховано**» – здобувач має сталі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями, вірно застосовує теоретичні положення при рішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання;

- «**не зараховано**» – здобувач має суттєві прогалини в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається, допускає суттєві помилки.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Банківська система: *навчальний посібник* / Ситник Н.С., Сташишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 580 с.

2. Банківська система: *підручник* / О. М. Тридід, Б. В. Самородов, І. М. Вядрова та ін. Львів: Новий Світ-2000, 2023. 536 с.

3. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система : *навч. посіб.* Нац. унт біоресурсів і природокористування України. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
4. Бюджетна система України: *навчальний посібник в схемах і таблицях* / С.В. Качула, Г.Є. та ін. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
5. Бюджетна система: *підручник* / за ред. В.Г. Дем'янишина. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 460 с.
6. Бюджетна система: *підручник* / І.В. Алексєєв та ін. ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 399 с.
7. Бюджетна система в таблицях і схемах : *Навчальний посібник* / Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В. Львів : Видавництво: Априорі, 2017. 180 с.
8. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : *підручн.* Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
9. Василик О. Д. Теорія фінансів: *підручник*. К.: НІОС. 2000. 416 с.
10. Внукова Н.М., Успенко В.І. Фінанси: вступ до фаху. *Навчальний посібник*. Харків: БУРУН і К, 2005. 352 с.
11. Вовчак О. Д., Бучко І.Є., Костак З.Р. Гроші та кредит : *навчальний посібник*. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
12. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: *навч. посіб.* Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
13. Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: *навчальний посібник*. Одеса, 2018. 262 с.
14. Захарченко Н.В. Інвестування: *навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи*. Одеса : Атлант ВОИ СОИУ, 2018. 184 с.
15. Замасло О. Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : *монографія*. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 420 с.
16. Казначейська система: *підручник* / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364с.
17. Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В. Фінансовий ринок : *підручник: у 2 т.* Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.
18. Когут Ю.І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки: *практичний посібник*. Київ, Консалтингова компанія «СІДКОН», 2021, 368с.
19. Кузь В.І. Податкова система: *навч. посіб.* Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
20. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : *навч. посіб.* Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : Ексклюзив Систем, 2022. 307с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/11960>.
21. Новітні технології управління персоналом: *навч. посіб.* І. М. Сочинська-Сибірцева, О. В. Сторожук, А. О. Доренська. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 278 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13256>

22. Основи банківської справи: *навч. посіб.* / В. В. Іващенко, І. Ш. Невлюдов, Г. А. Краснобрижа та ін.. Київ: Кондор, 2021. 150 с.
23. Професійний розвиток персоналу підприємств у країнах Європейського Союзу: посібник. Л. П. Пуховська, А. О. Ворначев, С. О. Леу. Київ: ПТТО НАПНУ. 2015. 176 с.
24. Савіна Л.О. Фінансовий аналіз у комерційному банку: *навч. посіб.* Київ: Кондор, 2021. 190 с.
25. Світлична В.Ю. Гроші і кредит : *підручник*. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.
26. Сибірцев В. В., Подплетній В. В., Кравченко В. П. Формування безпекового середовища ведення банківської діяльності в Україні. *Журнал Актуальні питання у сучасній науці. Наукові перспективи: Серія Економіка*. № 1(19) 2024. С. 64-71. (категорія «Б») URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/7307>
27. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: *навчальний посібник*. Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: НаУКМА, 2022. 205 с.
28. Сосновська О. О. Страхування: *навчальний посібник*. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
29. Стечишин Т. Б., Малахова О. Л. Банківська справа: *навчальний посібник*. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 404 с
30. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: *підручн.* К.: Алерта, 2017. 406 с.
31. Томнюк Т. Л. Податкова система: *навчальний посібник*. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
32. Фадєєва І. Г., Сибірцев В. В., Момот О.М. Роль стратегічного фінансового управління у забезпеченні конкурентоспроможності фінансових установ. *Економіка, фінанси, право*. 2023. №11. С.126-129.
33. Фінанси: *навчальний посібник* / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
34. Фінанси. *Підручник* / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
35. Фінанси: *навч. посіб. для здобувачів вищих навчальних закладів* / М.П. Волохова, Ж.Б. Гарбар, Т.О. Журавльова, В.В. Коваль, В.М. Лисюк, Н.Л. Шлафман. – Одеса: Фенікс, 2014. – 226 с.
36. Хомутенко А. В. Сучасна парадигма управління державними фінансами України : *монографія*. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 384 с.
37. Чуйко Н. Г., Владимиров К. М. Місцеві фінанси: *навч. посіб.* Херсон: Олді-плюс, 2021. 352 с.
38. Шаульська Л.В. Людські ресурси нової економіки: ключові компоненти та ефективність регулювання. *Економіка і організація управління*.

2018. №4(32). С.7-16.

39. Щетинін А.І. Гроші та кредит: *навчальний посібник*: Дніпро. Університет митної справи та фінансів, 2019. 163с.

Додаткові:

1. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека: практичний посібник. Київ, Консалтингова компанія «СІДКОН», 2022, 316с.

2. Коляда Ю. В. Еволюція цифрової економіки / Коляда Ю. В., Кравченко Т. В. // Цифрова економіка : зб. матеріалів Нац. наук.-метод. конф., 4-5 жовт. 2018 р., м. Київ / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана» та ін.; оргком.: Д. Г. Лук'яненко (голова) та ін. Київ : КНЕУ, 2018. С. 199-201. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/25968>

3. Лопушняк Г., Милян Р. Вплив цифрових технологій на формування компетенцій управлінського персоналу. Інвестиції: практика та досвід. 2019. Вип. 24. С. 10-16.

4. Проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України: монографія / І. О. Школьник, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Школьник, д-ра екон. наук, проф. І. І. Рекуненка. Суми: Сумський державний університет, 2017. 343 с.

5. Сибірцев В. В., Сочинська-Сибірцева І. М. Креативні технології адаптації персоналу в умовах форс-мажору. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. Вип. 8 (41). с.49-55. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/8\(41\)/41_Syirtsev.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/8(41)/41_Syirtsev.html)

6. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплетній В. В. Дослідження особливостей функціонування банківської системи в умовах воєнного стану. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. Вип. 11(17). С.223-230 (категорія «Б») URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/7307>

7. Скіцько В. І., Дідух І. В. Фінтех у сфері платежів: світовий досвід, тенденції та перспективи. Бізнес Інформ. 2020. №5. С. 402-408.

8. Слатвінська М. О. Податкові пільги як інструмент реалізації фіскальної політики. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2017. № 12 (74). С. 77-82.

9. Чугунов І.Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.

10. Швайко М. Л. Сучасні тенденції грошово-кредитної політики України. Вісник Харківського наці. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія «Економічна». 2017. Випуск 92. С. 32–40.

11. Щьокіна Є. Ю., Задорожнюк Н. О., Білоусова І. А. Система управління талантами в сучасних організаціях. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 43. С. 347-351. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifctr_2020_43_65

12. Kotsiurba O.Y., Sybirtsev V.V. Legal provision of alternative taxation systems for legal entities. Bulletin of East European University of Economics and Management 2023. № 2 (30). С. 87-101. (Index Copernicus, Google Scholar, Категорія «Б»). URL: <https://visnyksura.com.ua/en/ebooks/2023-2-30>

Законодавчі та нормативні документи:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15#Text>
3. Конституція України: Закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Методика комплексної оцінки бідності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1785-12#Text>
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17#Text>
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2121-14#Text>
7. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України; Бюджет, Розподіл, Перелік від 03.11.2022 №2710-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>
8. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1023-12#Text>
9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/959-12#Text>
10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1560-12#Text>
11. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/40-15#Text>
12. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
13. Про національний банк України. Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/679-14#Text>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Антимонопольний комітет України: веб-сайт. URL: <https://amcu.gov.ua/>
2. Верховна рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua>
3. Державна казначейська служба України: веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
4. Державна митна служба України: веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/>
5. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/>

6. Державна установа «Інститут економіки і прогнозування НАН України»: веб-сайт. URL: <http://www.ief.org.ua>
7. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>
9. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
10. Кабінет Міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
11. Міжнародний центр перспективних досліджень: веб-сайт. URL: <https://icps.com.ua/>
12. Міністерство економіки України: веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>
13. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України: веб-сайт. URL: <https://mspu.gov.ua/>
14. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України: веб-сайт. URL: <http://mtu.gov.ua/>
15. Міністерство соціальної політики України: веб-сайт. URL: <http://www.msp.gov.ua>
16. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
17. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
18. Національний банк України: веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>
19. Фонд державного майна України: веб-сайт. URL: <https://www.spfu.gov.ua/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ФБСС, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.